

компетентностями має здійснюватися з дотриманням схарактеризованої методики. Ознайомлення педагогічної громадськості фахової передвищої освіти з результатами системного, заздалегідь спланованого, об'єктивного оцінювання результатів навчання має бути запорукою суттєвого поліпшення компетентнісних досягнень студентів у коледжах.

ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Тетяна Пашенко

старший науковий співробітник

лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах

Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Система контролю професійної підготовки компетентного фахівця у вищій школі орієнтована на сформованість високого рівня компетентностей у студентів. Розглянемо сутнісні характеристики методичної системи оцінювання якості професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти.

Спрямованість системи контролю на оцінку сформованості компетентностей студентів обумовлена тими цілями і завданнями, які ставить суспільство перед системою вищої освіти в сучасних умовах: підготовка майбутнього фахівця, що володіє сукупністю компетентностей. Звідси випливає, що система контролю повинна бути спрямована на виявлення рівня сформованості окремих компетентностей студента, а не тільки на оцінку знань, умінь і навичок, як це традиційно склалося в знаннєвій парадигмі освіти.

Розширення функцій системи контролю в освітньому процесі вузу. В сучасних умовах контроль повинен виконувати ряд функцій: оціночно-діагностичну – ставлячи перед собою мету – розвиток особистості, педагог спочатку проводить всебічну оцінку не тільки знань, а й рівня розвитку особистості студента в цілому, виявляє його індивідуальні особливості та інтереси; розвиваючу, яка передбачає розвиток особистості того, хто навчається і в процесі контролю; для цього необхідно підбирати контрольні завдання таким чином, щоб вони передбачали розвиток певних особистісних якостей і пізнавальних функцій студентів; мотиваційну, за рахунок використання різних форм і методів контролю стимулює подальше поглиблення знань; виховну функцію, яка сприяє вихованню у студентів таких позитивних якостей, як: самостійність, наполегливість, формує звичку до самостійної праці, відповідальне ставлення до результатів навчальної діяльності; емоційно-рефлексивну функцію, яка передбачає створення сприятливої психологічної атмосфери в студентській групі, коли та чи інша форма контролю сприймається

студентами як підсумок їх діяльності і тому цікавий для всіх; соціалізуючу, проведення контролю в різних формах сприяє більш успішній адаптації студентів в колективі навчальної групи, засвоєнню її норм і вимог.

Комплексне використання різних форм і методів контролю, орієнтованих на оцінку різних груп компетентностей, на основі їх взаємодоповнюваності в різних освітніх середовищах. В методичній системі оцінювання якості важливе місце займають як традиційні для вищої школи форми контролю, такі як контрольна робота, колоквиум, залік, іспит, так і менш використовувані в освітньому процесі вузу форми контролю, такі як ділова гра, мультимедійних презентація, веб-квест, есе, портфоліо. При цьому виявляється, що перші форми контролю дозволяють оцінити в основному рівень знань студентів, другі – дозволяють виявити рівень володіння тими чи іншими компетентностями.

Поєднання контролю викладача, взаємоконтролю і самоконтролю, спрямованого на розвиток рефлексивної культури майбутнього фахівця. Контроль викладача може здійснюватися як у відкритій формі (традиційно), так і в латентній, який являє собою приховане спостереження викладача за студентом у процесі як його аудиторної, так і позааудиторної роботи з метою допомоги йому в розробці індивідуальної освітньої траєкторії. На підставі спостережень робляться висновки щодо потенціалу кожного студента; на цій основі здійснюється підбір персональних завдань, що забезпечують особистісне зростання та розвиток студента. Взаємоконтроль має велике виховне значення, а також сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу. Самоконтроль студентів стимулює їх пізнавальну діяльність і сприяє підвищенню якості навчального процесу. В основі самоконтролю повинна лежати мотивація, а для цього викладач повинен стимулювати цю діяльність студентів, а також допомогти їм оволодіти вміннями і навичками самоконтролю.

Перенесення акценту з підсумкової атестації на поточну забезпечує систематичну діяльність студента протягом семестру. Поточна атестація може проводитися в різних формах і обов'язково враховується при виставленні підсумкової оцінки з курсу, що вивчається. Крім цього, існують і інші види контролю, такі як попередній, тематичний. Модульно-рейтинговою системою передбачається контроль з кожного модуля, при цьому форми і методи звітності можуть бути різні. Все це стимулює студентів до рівномірної і активної роботи, в тому числі і самостійної, протягом усього семестру.

Можливість вибору форм і методів контролю відповідно до особистісних здібностей і інтересів студента. Велика кількість форм і методів контролю дозволяють викладачеві запропонувати студентам на вибір форму звітності. Так, по темі студент може підготувати мультимедійну презентацію або написати есе, пройти тест або просто відповісти на контрольні питання викладача в усній або письмовій формі. При цьому, результати фіксуються викладачем як в своєму журналі, так і на сайті групи, де в електронному журналі зазначається уявлення студентами різних форм звітності. Доступність матеріалів для всіх виключить суб'єктивність оцінок.

Використання інформаційних технологій для здійснення контролю рівня сформованості компетенції студентів у віртуальному освітньому середовищі, надає можливість проведення відео-конференцій за участю всієї групи або тільки частини студентів; обговорення проблем на форумі, можливість приєднатися до будь-якої дискусії в будь-який час, спілкуватися з одногрупниками і викладачами в режимі чату, проходження онлайн-тестування та ін.

Визначено й охарактеризовано сутнісні характеристики розробленої методичної системи оцінювання якості професійної підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти, яка орієнтована на оцінку сформованості компетентностей студентів і їх розвиток.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

*Вікторія Пироговська,
магістр Ір.н.;
Сергій Кубіцький,
завідувач кафедри управління та освітніх технологій
Національного університету біоресурсів і
природокористування України,
кандидат педагогічних наук, професор*

Як зазначає С.М. Ніколаєнко, ефективний менеджер, керівник мусить добре знати свою справу, бути професіоналом, володіти управлінськими, адміністративними навичками. Лідер мусить бути комунікабельним, уміти слухати людей, впливати на них, управляти ними без насилля і примусу [1].

Для успішного та ефективного виконання своїх функцій керівник закладу освіти повинен володіти комплексом сучасних знань і вмінь з таких дисциплін, як: менеджменту організацій, кадровий менеджмент, менеджмент і адміністрування, керівник закладу освіти, техніка управлінської діяльності, управління фінансово-економічною діяльністю, тощо.

Керівник закладу освіти має володіти цілою низкою професійних якостей: психологічною підготовкою, добрим здоров'ям, професіоналізмом, організаційними вміннями і навичками, загальною ерудицією, широким науковим та культурним кругозором, педагогічною майстерністю, тактом та технікою, комунікативними навичками, ораторським мистецтвом, ініціативністю, наполегливістю, системністю, вмінням розв'язувати проблеми та конфлікти, мати аналітичний склад розуму тощо. Керівник освітнього закладу повинен орієнтуватися в політичній ситуації, але пам'ятати про те, що освіта є поза політикою.

Найважливішим складником неперервної освіти є підвищення